

22. Plany trwałego pokoju

Już 12 czerwca 1941 roku przedstawiciel rządu RP wraz z reprezentantami 13 innych krajów wzięły w Londynie udział w konferencji alianckiej poświęconej współpracy dla zapewnienia w przyszłości trwałego pokoju opartego na wyrzeczeniu się agresji. Pod koniec września 1941 roku ambasador Edward Raczyński zawiadomił przywódców USA i Wielkiej Brytanii o poparciu władz Polski dla Karty Atlantyckiej, przyjętej 14 sierpnia 1941 roku. 1 stycznia 1942 roku upoważniony przez rząd RP ambasador Jan Ciechanowski podpisał w Waszyngtonie Deklarację Narodów Zjednoczonych. Państwa-sygnatariusze dokumentu występowały od tej pory oficjalnie jako Narody Zjednoczone.

Strona polska brała aktywny udział w działaniach podejmowanych pod egidą nowo powstałej wspólnoty, angażując się między innymi w prace UNRRA – United Nations Relief and Rehabilitation Administration, organizacji utworzonej w celu udzielania pomocy obszarom wyzwolonym w Europie i Azji oraz ofiarom II wojny światowej. Mimo swego zaangażowania w proces budowy Narodów Zjednoczonych Polska, jako jedyne z państw-założycieli wspólnoty nie wzięła udziału w Konferencji Narodów Zjednoczonych w San Francisco w kwietniu i czerwcu 1945 roku, na której powołano do życia Organizację Narodów Zjednoczonych. Zaproszenie wstrzymano do czasu sformowania w Polsce Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej. Podczas towarzyszącego konferencji galowego koncertu w operze w San Francisco światowej sławy pianista Artur Rubinstein poprzedził swój występ słowami: „W tej sali, w której zebrały się wielkie narody, aby uczynić ten świat lepszym, nie widzę flagi Polski, za którą toczono tę okrutną wojnę. A więc teraz zagram polski hymn narodowy!” Publiczność zareagowała na te słowa owacją na stojąco.

DECLARATION BY UNITED NATIONS

DECLARATION BY UNITED NATIONS:

A JOINT DECLARATION BY THE UNITED STATES OF AMERICA,
THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN
IRELAND, THE UNION OF SOVIET SOCIALIST REPUBLICS,
CHINA, AUSTRALIA, BELGIUM, CANADA, COSTA RICA, CUBA,
CZECHOSLOVAKIA, DOMINICAN REPUBLIC, EL SALVADOR,
GREECE, GUATEMALA, HAITI, HONDURAS, INDIA, INDONESIA,
NETHERLANDS, NEW ZEALAND, NICARAGUA, NORWAY, PANAMA,
POLAND, SOUTH AFRICA, YUGOSLAVIA.

The Governments signatory hereto,
Having subscribed to a common program of purposes
and principles embodied in the Joint Declaration of the
President of the United States of America and the
Prime Minister of the United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland dated August 14, 1941, known as
the Atlantic Charter.
Being convinced that complete victory over their
enemies is essential to defend life, liberty, independence
and religious freedom, and to preserve human rights and
justice in their own lands as well as in other lands,
and that they are now engaged in a common struggle
against savage and brutal forces seeking to subjugate
the world, DECLARE:

(1) Each Government pledges itself to employ its
full resources, military or economic, against those
members of the Tripartite Pact and its adherents with
which such government is at war.

(2) Each Government pledges itself to cooperate
with the Governments signatory hereto and not to make
a separate armistice or peace with the enemies.
The foregoing declaration may be adhered to by
other nations which are, or which may be, rendering
material assistance and contributions in the struggle
for victory over Hitlerism.

Done at Washington
January First 1942

The United States of America
by Franklin D. Roosevelt
President of the United States
in presence of
Walter Dill Reuther
Secretary of Labor
and
John L. Lewis
President of the United Mine Workers
of America
The Kingdom of Belgium
by King Leopold III
The Commonwealth of Australia
by J. H. Menzies
Prime Minister
The Republic of Cuba
by Fulberto Penabaz-Cano
President

The Republic of Chile
by Gabriel González Videla
President
The Republic of Cuba
by Fulberto Penabaz-Cano
President
The Dominican Republic
by R. F. Prats
President
The Kingdom of Norway
by Vidkun Quisling
Prime Minister
The Republic of Poland
by Jan Ciechanowski
Ambassador
The Republic of France
by Charles de Gaulle
Prime Minister
The Republic of Greece
by George Papandreu
Prime Minister
The Republic of Guatemala
by Juan José Arévalo
President
The Republic of Honduras
by Francisco Ferrer
President
The Republic of Haiti
by François Duvalier
President
The Republic of India
by Jawaharlal Nehru
Prime Minister
The Republic of Indonesia
by Sukarno
President
The Republic of Italy
by Benito Mussolini
Prime Minister
The Republic of Japan
by Hirohito
Emperor
The Republic of the Philippines
by Manuel Roxas
President
The Republic of the Republic of the Philippines
by Manuel Roxas
President
The Republic of the Republic of the Philippines
by Manuel Roxas
President

Oryginał Deklaracji Narodów Zjednoczonych – podpis ambasadora Jana Ciechanowskiego w prawej kolumnie trzeci od dołu.